

NESLUŽBENI PROČIŠĆENI TEKST

Zakon o zaštiti sorti poljoprivrednog bilja

Vrijedi od 1. siječnja 2019.

Strojno pročišćen iz: NN 131/1997, NN 62/2000, NN 67/2008, NN 124/2010, NN 124/2011, NN 111/2018

Ovo je neslužbeni pročišćeni tekst, izrađen strojno iz akata objavljenih u Narodnim novinama. Mjerodavne su objave u Narodnim novinama. Objavljen je pod licencom CC BY 4.0.

Izvezen sa slovozakona.hr/zakon/zakon-o-zastiti-sorti-poljoprivrednog-bilja/

Sadržaj

I. TEMELJNE ODREDBE	3
II. ZAŠTITA BILJNIH SORTI	5
III. SADRŽAJ I TRAJANJE OPLEMENJIVAČKOG PRAVA	6
1. Nastanak oplemenjivačkog prava	6
2. Sadržaj oplemenjivačkog prava	6
3. Izuzeće od oplemenjivačkog prava	7
4. Iscrpljenje oplemenjivačkog prava	8
5. Trajanje oplemenjivačkog prava	8
IV. POSTUPAK DODJELJIVANJA OPLEMENJIVAČKOG PRAVA	9
1. Pokretanje postupka	9
2. Ispitivanje zahtjeva	10
3. Dodjeljivanje oplemenjivačkog prava	11
4. Posebne odredbe o postupku za dodjeljivanje oplemenjivačkog prava	12
5. Posebni slučajevi za ukidanje i proglašavanje ništavnim rješenja o dodjeljivanju oplemenjivačkog prava	12
V. PRIJENOS I USTUPANJE KORIŠTENJA OPLEMENJIVAČKOG PRAVA	13
1. Prijenos oplemenjivačkog prava	13
2. Ustupanje korištenja oplemenjivačkog prava	13
3. Obvezna licencija	14
VI. SUDSKA ZAŠTITA	15
1. Tužba protiv povrede oplemenjivačkog prava	15
2. Tužba za osporavanje stečenoga oplemenjivačkog prava	16
3. Tužba oplemenjivača za dodjeljivanjem oplemenjivačkog prava	16
VII. ZASTUPANJE	16
VIII. NADZOR NAD PROVEDBOM ZAKONA	16
IX. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE	17
Odredbe akata o izmjenama i odluke Ustavnog suda	18

ZAKON O ZAŠTITI BILJNIH SORTI

I. TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuje način i postupak zaštite biljnih sorti, postupak dodjeljivanja, sadržaj, trajanje i način prijenosa i ustupanja korištenja stjecanja oplemenjivačkog prava i zaštita nositelja oplemenjivačkog prava.

(2) Ovaj Zakon sadrži odredbe koje su u skladu sa sljedećim aktom Europske unije: Uredbom Vijeća (EZ) br. 2100/94 od 27. srpnja 1994. godine o zaštiti biljnih sorti (SL L 227, 1. 9. 1994.).

Članak 2.

U smislu ovoga Zakona pojedini izrazi imaju sljedeća značenja:

1. Biljna sorta (u daljnjem tekstu: sorta) skupina je biljaka unutar najniže botaničke sistematske jedinice koja se odlikuje izražajnošću svojstava određenog genotipa ili kombinacije genotipova, razlikovanjem od bilo koje druge skupine biljaka prema barem jednom od navedenih svojstava, te kao cjelina ostaje nepromijenjena nakon umnažanja.
2. Skupina biljaka sastoji se od cijelih biljaka ili dijelova biljaka ukoliko se od takvih dijelova mogu proizvesti cijele biljke (u daljnjem tekstu: komponente sorte).
3. Oplemenjivač sorte (u daljnjem tekstu: oplemenjivač) je:
 - osoba koja je oplemenila ili otkrila i razvila sortu,
 - osoba koja je poslodavac osobe koja je oplemenila ili otkrila i razvila sortu ili osoba koja je opunomoćena u slučaju kada zakonodavstvo kojim su uređeni odnosi ugovornih strana to omogućava, ili
 - pravni slijednik ili osoba navedena u prvoj ili drugoj podtočki ove točke, ovisno o slučaju.
4. Oplemenjivačko pravo je pravo oplemenjivača određeno ovim Zakonom.
5. Ovlaštena osoba je fizička ili pravna osoba koja ima pravo podnijeti zahtjev za dodjeljivanje oplemenjivačkog prava.
6. Podnositelj zahtjeva je fizička ili pravna osoba koja je podnijela zahtjev.
7. Nositelj oplemenjivačkog prava je oplemenjivač kojemu su dodijeljena oplemenjivačka prava.
8. Zaštićena sorta je sorta za koju je izdano rješenje o zaštiti sorte na temelju službenog opisa sorte, službenog uzorka i koja je u skladu sa ovim Zakonom označena imenom.
9. Materijal zaštićene sorte (u daljnjem tekstu: materijal) je:
 - materijal za umnažanje bilo koje vrste,
 - požnjeveni ili pobrani materijal uključujući cijele biljke ili dijelove biljaka;

- bilo koji proizvod dobiven neposredno od požnjevenog ili pobranog materijala.

10. U osnovi izvedena sorta je sorta izvedena od druge sorte ako je:

- pretežno izvedena od inicijalne sorte, ili od sorte koja je i sama pretežno izvedena od inicijalne sorte,
- jasno različita od inicijalne sorte, i
- sukladna inicijalnoj sorti u izražavanju osnovnih svojstava koje su rezultat genotipa ili kombinacije genotipova inicijalne sorte osim za razlike koje su rezultat oplemenjivanja.

Članak 3.

- (1) Oplemenjivačko pravo dodjeljuje se oplemenjivaču sorte.
- (2) Zajedničko oplemenjivačko pravo dodjeljuje se oplemenjivačima ako je na stvaranju sorte radilo više oplemenjivača.
- (3) Ako je na stvaranju sorte radilo više oplemenjivača odvojeno, oplemenjivačko pravo dodjeljuje se oplemenjivaču koji je prvi podnio zahtjev za dodjelu oplemenjivačkog prava.

Članak 4.

- (1) Oplemenjivačko pravo dodjeljuje se fizičkoj osobi, državljaninu Republike Hrvatske s prebivalištem u Republici Hrvatskoj ili pravnoj osobi sa sjedištem u Republici Hrvatskoj.
- (2) Strana fizička ili pravna osoba uživa u zaštiti oplemenjivačkog prava u Republici Hrvatskoj ista prava kao i domaće osobe ako to proizlazi iz međunarodnih ugovora koji obvezuju Republiku Hrvatsku.
- (3) U postupku pred ustanovom koja obavlja poslove zaštite sorti, tijelima državne uprave i sudovima strane pravne i fizičke osobe ostvaruju ista prava iz ovoga Zakona putem punomoćnika koji se bavi zastupanjem u postupku zaštite sorte kao domaće pravne ili fizičke osobe.

Članak 5.

- (1) Poslove zaštite biljnih sorata, određene ovim Zakonom, obavljaju ministarstvo nadležno za poljoprivredu (u daljnjem tekstu: ministarstvo) i Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu (u daljnjem tekstu: Agencija).
- (2) Za praćenje stanja u području zaštite biljnih sorti, za davanje stručnih mišljenja i prijedloga u tom području i davanje prethodne suglasnosti u postupku donošenja rješenja o dodjeljivanju oplemenjivačkog prava, u ministarstvu se osniva Povjerenstvo za zaštitu biljnih sorti.
- (3) Povjerenstvo iz stavka 2. ovoga članka osniva i njihova predsjednika, članove i tajnika imenuje ministar nadležan za poljoprivredu (u daljnjem tekstu: ministar), rješenjem koje se objavljuje u "Narodnim novinama".
- (4) Predsjedniku, članovima i tajniku Povjerenstva pripada naknada koju odredi ministar.
- (5) Ministar može osnivati i druga radna tijela radi rješavanja specifičnih poslova iz stavka 2. ovoga članka.

Članak 6.

(1) U obavljanju poslova zaštite biljnih sorti Agencija vodi Upisnik zahtjeva za dodjeljivanje oplemenjivačkog prava, a Ministarstvo vodi:

1. Upisnik oplemenjivačkog prava,
2. Upisnik prenesenog oplemenjivačkog prava,
3. Upisnik ustupljenog oplemenjivačkog prava,
4. Upisnik zastupnika.

(2) Upisnici iz stavka 1. ovoga članka javni su.

(3) Sadržaj, oblik i način vođenja upisnika iz stavka 1. ovoga članka propisuje ministar.

(4) Agencija izdaje službeno glasilo (u daljnjem tekstu: glasilo Agencije) u kojem se objavljuju podaci o pravu kojim se štite nositelji oplemenjivačkog prava koji su upisani u upisnike iz stavka 1. ovoga članka.

II. ZAŠTITA BILJNIH SORTI**Članak 7.**

(1) Sorte svih botaničkih rodova i vrsta, uključujući, između ostalog, hibride između rodova i vrsta, mogu biti predmet oplemenjivačkih prava.

(2) Sorta je zaštićena dodjeljivanjem oplemenjivačkog prava.

(3) Oplemenjivačko pravo će se dodijeliti za sortu koja je: nova, različita, ujednačena, postojana i označena imenom.

Članak 8.

(1) Sorta je nova ako na dan podnošenja zahtjeva za dodjeljivanje oplemenjivačkog prava materijal te sorte nije prodavan ili na drugi način stavljen na raspolaganje sa ili bez dopuštenja oplemenjivača

- a) u Republici Hrvatskoj jednu godinu, ili
- b) izvan Republike Hrvatske četiri godine, a u slučaju drvenastih vrsta ili vinove loze šest godina.

(2) Sorta je različita ako se jasno razlikuje od svake druge sorte, već opće poznate u vrijeme podnošenja zahtjeva. Isto vrijedi i za sorte koje se na temelju podnesenih zahtjeva nalaze u postupku priznavanja ili zaštite sorte u Republici Hrvatskoj ili inozemstvu.

(3) Sorta je ujednačena ako je ujednačena u svojim karakterističnim svojstvima.

(4) Sorta je postojana ako njezina karakteristična svojstva ostanu nepromijenjena nakon ponovljenog umnažanja ili na kraju svakoga svojstvenog ciklusa umnažanja.

Članak 9.

(1) Ime sorte iz članka 7. ovoga Zakona može sadržavati jednu riječ, najviše tri riječi, ili kombinaciju slova i brojeva, ili kombinaciju riječi i slova, ili kombinaciju riječi i brojeva.

(2) Nije dozvoljeno za ime sorte koristiti oznaku koja:

1. onemogućuje identifikaciju sorte.
 2. može prouzročiti zabunu glede podrijetla, nastanka, svojstava, vrijednosti ili identiteta sorte, ili identiteta oplemenjivača,
 3. je identična ili može upućivati na zamjenu s imenom sorte koja je u zemlji ili nekoj drugoj državi članici Međunarodne unije za zaštitu novih biljnih sorti (u daljnjem tekstu: UPOV) već označena takvim imenom, a pripada istoj ili srodnoj botaničkoj vrsti,
 4. je jednaka ili može biti zamijenjena s imenom koje treća strana koristi već otprije,
 5. se odnosi isključivo na svojstva koja su zajednička i za druge sorte iste vrste,
 6. se sastoji od botaničkog ili uobičajenog imena roda ili vrste, ili uključuje takvo ime koje može dovesti do zabune,
 7. upućuje da je sorta izvedena od neke poznate ili njoj srodne sorte,
 8. uključuje riječi kao "sorta, kultivar, forma, hibrid, križanac" ili prijevod takvih riječi.
- (3) Ako je sorta već zaštićena u drugoj državi, članici UPOV-a, ili ako je zahtjev za zaštitu iste sorte podnesena u toj državi, mora se ime sorte koje je predloženo ili registrirano u drugoj državi predložiti i registrirati kao ime prijavljene sorte.
- (4) Ako ime sorte koje se koristi u drugoj državi ne odgovara jezično, podnositelj zahtjeva predložit će u roku od 3 mjeseca od dana podnošenja zahtjeva, drugo ime za prijavljenu sortu.

Članak 10.

Svaka osoba koja stavi na tržište materijal sorte za koju je dodijeljeno oplemenjivačko pravo, mora i nakon isteka oplemenjivačkog prava koristiti registrirano ime sorte.

III. SADRŽAJ I TRAJANJE OPLEMENJIVAČKOG PRAVA

1. NASTANAK OPLEMENJIVAČKOG PRAVA

Članak 11.

Oplemenjivaču sorte dodjeljuju se oplemenjivačko pravo danom upisa u Upisnik oplemenjivačkog prava.

2. SADRŽAJ OPLEMENJIVAČKOG PRAVA

Članak 12.

(1) Dopuštenje nositelja oplemenjivačkog prava za korištenje materijala zaštićene sorte potrebno je:

1. za proizvodnju ili reprodukciju (umnažanje),
2. za kondicioniranje u svrhu umnažanja,
3. kod ponude za prodaju,
4. kod prodaje ili drukčijeg trženja

5. za uvoz ili izvoz,
6. za skladištenje u bilo koju svrhu navedenu pod točkom 1. do 5. ovoga stavka.
- (2) U slučajevima iz stavka 1. ovoga članka u odnosu na požeti ili pobrani materijal, uključujući cijele biljke i dijelove biljaka, dobiven nedopuštenim korištenjem materijala zaštićene sorte, potrebno je dopuštenje oplemenjivača ako oplemenjivač nije imao odgovarajuću mogućnost iskoristiti pravo vezano za navedeni materijal.
- (3) U slučajevima iz stavka 1. ovoga članka u odnosu na proizvode dobivene neposredno od požetog ili pobranog materijala zaštićene sorte, potrebno je dopuštenje oplemenjivača ako oplemenjivač nije imao odgovarajuću mogućnost iskoristiti pravo vezano za navedeni materijal.
- (4) Zaštita iz stavka 1. ovoga članka teče od dana podnošenja zahtjeva za dodjeljivanje oplemenjivačkog prava.

3. IZUZEĆE OD OPLEMENJIVAČKOG PRAVA

Članak 12.a

Oplemenjivačko pravo ne obuhvaća radnje:

- a) poduzete za osobnu upotrebu i u nekomercijalne svrhe,
- b) poduzete u eksperimentalne svrhe,
- c) poduzete u svrhu oplemenjivanja ili istraživanja i razvijanja drugih sorti,
- d) navedene u članku 12. stavku 1., 2. i 3. ovoga Zakona u odnosu na »u osnovi izvedene sorte«, osim tamo gdje se primjenjuje odredba članka 13. ovoga Zakona, ili gdje »u osnovi izvedena sorta« ili materijal od te sorte dolazi pod zaštitom prava vlasništva, a koje nije sadržano u sličnoj odredbi i
- e) čijom zabranom će se kršiti odredbe propisane u članku 40.a ovoga Zakona.

Članak 12.b

- (1) Oplemenjivačko pravo neće biti povrijeđeno u slučaju kada se požeti materijal zaštićene sorte za određene biljne vrste, a koji je poljoprivredni proizvođač proizveo na vlastitom imanju, koristi u svrhu reprodukcije na vlastitom poljoprivrednom imanju.
- (2) Poljoprivredni proizvođač koji koristi mogućnost iz stavka 1. ovoga članka mora platiti odgovarajuću naknadu nositelju oplemenjivačkog prava, a koja je niža od licenci koju plaća proizvođač sjemena.
- (3) Poljoprivredni proizvođač koji koristi mogućnost iz stavka 1. ovoga članka, na zahtjev nositelja oplemenjivačkog prava mora mu dostaviti informaciju o zasijanim površinama.
- (4) Mali poljoprivredni proizvođači su izuzeti od plaćanja naknade za mogućnosti koje su propisane stavkom 1. ovoga članka.
- (5) Ministar propisuje kriterije za određivanje malih proizvođača te biljne vrste na koje se odnosi odredba stavka 1. ovoga članka.

(6) Pri uporabi požetog materijala iz stavka 1. ovoga članka u svrhu reprodukcije na vlastitom poljoprivrednom imanju, poljoprivredni je proizvođač obavezan postupati u skladu s propisima iz područja biljnog zdravlja, posebno vodeći računa o sprječavanju pojave štetnih organizama na usjevima zasnovanim korištenjem tog materijala.

Članak 13.

Dopuštenje iz članka 12. stavka 1., 2. i 3. ovoga Zakona odnosi se i na sorte:

1. koje su u osnovi izvedene od zaštićene sorte ako ta zaštićena sorta nije i sama »u osnovi izvedena sorta«,
2. koje nisu jasno različite u skladu sa člankom 8. stavkom 3. ovoga Zakona od zaštićene sorte, i
3. za čiju proizvodnju je nužno opetovano korištenje zaštićene sorte.

4. ISCRPLJENJE OPLEMENJIVAČKOG PRAVA:

Članak 13.a

Oplemenjivačko pravo ne obuhvaća radnje u pogledu bilo koje vrste materijala zaštićene sorte, ili sorte obuhvaćene odredbom članka 13. ovoga Zakona, koji je nositelj oplemenjivačkog prava stavio, ili je s njegovim dopuštenjem, stavljen na raspolaganje drugim osobama, ili za bilo koji materijal izveden iz navedenog materijala, ukoliko takve radnje

- a) uključuju daljnje umnažanje sorte o kojoj se radi, ili
- b) uključuju izvoz materijala sorte, što omogućuje razmnožavanje sorte, u zemlji koja ne štiti sorte biljnog roda ili vrste kojoj ta sorta pripada, osim ako je izvezeni materijal namijenjen konačnoj potrošnji.

5. TRAJANJE OPLEMENJIVAČKOG PRAVA

Članak 14.

- (1) Oplemenjivačko pravo traje određeno vrijeme,
- (2) Vrijeme trajanja oplemenjivačkog prava je dvadesetpet godina od dana dodjele oplemenjivačkog prava, a za drvenaste vrste i vinovu lozu trideset godina.

Članak 15.

- (1) Troškove za usluge i postupke koje provodi Agencija, vrijeme i način uplate te korištenje tih sredstava propisat će ministar.
- (2) Vrijednost troškova iskazuje se u bodovima, a vrijednost bodova utvrđuje ministar.
- (3) Ako troškovi u postupku za dodjeljivanje oplemenjivačkog prava ne budu plaćeni, zahtjev za dodjeljivanje oplemenjivačkog prava se odbacuje.

Članak 16.

Oplemenjivačko pravo prestaje:

1. odricanjem nositelja oplemenjivačkog prava,
2. istekom vremena na koje je stečeno oplemenjivačko pravo,

3. ukidanjem oplemenjivačkog prava,
4. ako troškovi za održavanje zaštićene sorte nisu plaćeni ni u naknadno određenom roku od šest mjeseci.

IV. POSTUPAK DODJELJIVANJA OPLEMENJIVAČKOG PRAVA

1. POKRETANJE POSTUPKA

Članak 17.

- (1) Dodjeljivanje oplemenjivačkog prava ostvaruje se u upravnom postupku koji vode ministarstvo i Agencija.
- (2) U svim pitanjima koja nisu uređena ovim Zakonom na odgovarajući se način primjenjuju odredbe Zakona o općem upravnom postupku.

Članak 18.

- (1) Postupak za dodjeljivanje oplemenjivačkog prava pokreće se podnošenjem zahtjeva za dodjeljivanje oplemenjivačkog prava (u daljnjem tekstu: zahtjev) Agenciji.
- (2) Agencija zaprima i zahtjev kojim se zahtijeva dodjeljivanje oplemenjivačkog prava u inozemstvu ako je to u skladu s međunarodnim ugovorima kojima je pristupila Republika Hrvatska.
- (3) Postupak za dodjeljivanje oplemenjivačkog prava pokreće se i podnošenjem zahtjeva u inozemstvu ako je tako određeno međunarodnim ugovorom kojem je pristupila Republika Hrvatska. Pravni učinak priznatih prava iz takvih zahtjeva izjednačen je s pravima koja su priznata na temelju tuzemnih zahtjeva, osim ako nije međunarodnim ugovorom drukčije određeno.
- (4) Uz zahtjev iz stavka 1. ovoga članka za dodjeljivanje oplemenjivačkog prava dostavlja se i određena količina reproduksijskog materijala za sortu za koju se traži oplemenjivačko pravo.
- (5) Zahtjev se podnosi na hrvatskom jeziku.
- (6) Način i postupak dodjeljivanja oplemenjivačkog prava propisuje ministar.

Članak 18.a

- (1) Svaki oplemenjivač koji je podnio pravovaljani zahtjev u jednoj od zemalja članica UPOV-a (prvi zahtjev) za istu sortu ima pravo prvenstva 12 mjeseci. Rok se računa od dana podnošenja prvog zahtjeva.
- (2) Da bi mogao koristiti pravo prvenstva, oplemenjivač je dužan dostaviti Agenciji zahtjev sukladno članku 18. stavku 1. ovoga Zakona i kopiju prvog zahtjeva za dodjeljivanje oplemenjivačkog prava ovjerenu od nadležnog tijela zemlje u kojoj je podnio prvi zahtjev. Ovjerena kopija mora biti dostavljena Agenciji u roku od tri mjeseca od dana podnošenja zahtjeva Agenciji.
- (3) Oplemenjivač može nakon proteka roka iz stavka 1. ovoga članka u daljnjem roku od 24 mjeseca dostaviti Agenciji sve potrebne informacije ili materijal u svrhu ispitivanja sukladno članku 24. ovoga Zakona.
- (4) Oplemenjivač može, u slučaju kad je prvi zahtjev u prvoj zemlji prijavljivanja odbijen ili povučen, u odgovarajućem vremenu nakon odbijanja ili povlačenja,

dostaviti Agenciji sve potrebne informacije i dokumente. Materijal u svrhu ispitivanja, sukladno članku 24. ovoga Zakona mora biti dostavljen u vremenu koje propiše ministar za svaku pojedinačnu vrstu.

Članak 19.

(1) Na zahtjevu iz članka 18. ovoga Zakona zabilježit će se dan i sat njegovog podnošenja, a to se navodi i u potvrdi o primitku zahtjeva koja se izdaje podnositelju.

(2) Datum podnošenja zahtjeva jest datum kada je u Agenciji zaprimljen zahtjev koji ispunjava uvjete za upis u Upisnik zahtjeva za dodjeljivanje oplemenjivačkog prava (u daljnjem tekstu: Upisnik zahtjeva).

(3) Materijal sorte za koju se traži oplemenjivačko pravo i priložena dokumentacija smatra se tajnom.

Članak 20.

Agencija objavljuje zahtjev, a i svako povlačenje ili odbijanje zahtjeva, u glasilu Agencije.

2. ISPITIVANJE ZAHTJEVA

Članak 21.

(1) Nakon podnošenja zahtjeva Agencija ispituje ispunjava li zahtjev uvjete za upis u Upisnik zahtjeva.

(2) Uvjete za upis u Upisnik zahtjeva iz stavka 1. ovoga članka propisuje ministar.

Članak 22.

(1) Ako zahtjev ispunjava propisane uvjete za dodjeljivanje oplemenjivačkog prava, upisuje se u Upisnik zahtjeva s datumom podnošenja zahtjeva, a podnositelju se izdaje potvrda.

(2) Ako zahtjev ne ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom, Agencija će pisano pozvati podnositelja da otkloni nedostatke u roku, koji ne može biti dulji od tri mjeseca, računajući od dana dostave poziva za otklanjanje uočenih nedostataka.

(3) Ako podnositelj zahtjeva otkloni nedostatke u roku iz stavka 2. ovoga članka, prijava se upisuje u Upisnik zahtjeva s datumom primitka akta kojim su otklonjeni nedostaci.

(4) Ako podnositelj zahtjeva ne otkloni nedostatke u ostavljenom roku, zahtjev se zaključkom odbacuje.

Članak 23.

(1) Ako su plaćeni troškovi za objavu zahtjeva u glasilu Agencije, zahtjev se objavljuje nakon proteka tri mjeseca od dana njegova podnošenja.

(2) Objava zahtjeva iz stavka 1. ovoga članka sadrži podatke o datumu podnošenja, o imenu i adresi podnositelja zahtjeva te o imenu i svojstvima sorte.

(3) Objavom zahtjev iz stavka 2. ovoga članka postaje dostupan svakoj zainteresiranoj osobi.

Članak 24.

- (1) Nakon upisa zahtjeva u Upisnik zahtjeva, Agencija izvodi dokaze za dodjeljivanje oplemenjivačkog prava.
- (2) Agencija ispituje sortu za koju se traži oplemenjivačko pravo ako ne raspolaže dokazima da sorta ispunjava uvjete iz članka 7. stavka 2. ovoga Zakona.
- (3) Podnositelj zahtjeva mora do određenog roka osigurati Agenciji reprodukcij-ski materijal sorte za koju se traži oplemenjivačko pravo.
- (4) Ispitivanja iz stavka 2. ovoga članka Agencija može povjeriti specijaliziranim ustanovama u drugim državama i priznati rezultate tih ispitivanja.
- (5) Agencija će priznati i rezultate ispitivanja postupka priznavanja novostvore-nih i stranih sorti ako su ispunjeni uvjeti iz članka 7. stavka 2. ovoga Zakona.

3. DODJELJIVANJE OPLEMENJIVAČKOG PRAVA**Članak 25.**

- (1) Ako se u postupku ispitivanja utvrdi da su ispunjeni uvjeti propisani u članku 24. ovoga Zakona, Ministarstvo, na prijedlog Povjerenstva iz članka 5. stavka 2. ovoga Zakona izdaje rješenje o dodjeljivanju oplemenjivačkog prava za ispitivanu sortu, a oplemenjivačko pravo upisuje se u Upisnik oplemenjivačkog prava.
- (2) Datum upisa u Upisnik iz stavka 1. ovoga članka je datum donošenja rješenja o dodjeljivanju prava.
- (3) Ako se u postupku ispitivanja utvrdi da sorta za koju se traži oplemenjivačko pravo ne ispunjava propisane uvjete, Ministarstvo će donijeti rješenje o odbijanju dodjeljivanja oplemenjivačkog prava.
- (4) Rješenja iz stavka 2. i 3. ovoga članka objavljuju se u službenom glasilu Agen-cije.

Članak 26.

- (1) Protiv rješenja i zaključaka donesenih u postupku dodjeljivanja oplemenjivač-kog prava može se izjaviti žalba u roku od tri mjeseca od dana dostave rješenja ili zaključaka.
- (2) Žalba se podnosi Povjerenstvu za žalbe koje se osniva u Ministarstvu. Povjerenstvo sačinjavaju tri člana.
- (3) Povjerenstvo za žalbe osniva rješenjem i njegove članove imenuje ministar.
- (4) Članovima Povjerenstva pripada naknada koju odredi ministar.

Članak 27.

- (1) Svaki nositelj oplemenjivačkog prava dužan je u vremenu korištenja opleme-njivačkog prava osigurati Agenciji reprodukcij-ski materijal za sorte za koju mu je priznato to pravo.
- (2) Nositelj oplemenjivačkog prava plaća naknadu za održavanje oplemenjivač-kog prava tijekom korištenja prava, koju odredi ministar.

Članak 28.

- (1) Nakon objave o dodjeljivanju oplemenjivačkog prava u glasilu Agencije izdaje se isprava.

(2) Uz ispravu o dodjeljivanju oplemenjivačkog prava, na zahtjev oplemenjivača, može se priložiti spis stečenoga oplemenjivačkog prava.

(3) Izgled i sadržaj isprave iz stavka 1. ovoga članka propisuje ministar.

Članak 29.

(1) Rješenjem o dodjeljivanju oplemenjivačkog prava, oplemenjivačko pravo stječe podnositelj koji je prvi podnio zahtjev za dodjeljivanje oplemenjivačkog prava.

(2) Ako je zahtjev za dodjeljivanje oplemenjivačkog prava podnijelo zajednički više oplemenjivača, rješenjem će se oplemenjivačko pravo priznati svakom oplemenjivaču.

(3) Rješenjem iz stavka 2. ovoga članka ne mogu se utvrditi međusobna prava oplemenjivača.

4. POSEBNE ODREDBE O POSTUPKU ZA DODJELJIVANJE OPLEMENJIVAČKOG PRAVA

Članak 30.

U roku od šest mjeseci od dana objave rješenja o dodjeljivanju oplemenjivačkog prava u glasilu Agencije, osoba koja dokaže svoj pravni interes može uložiti prigovor kojim osporava podnositelju zahtjeva da je oplemenjivač sorte ili da sorta ne ispunjava uvjete iz članka 7., 8., 9. ili 25. ovoga Zakona.

Članak 31.

(1) Nakon provedenog postupka o prigovoru Ministarstvo donosi rješenje kojim se prigovor usvaja ili odbija.

(2) Rješenjem kojim se odlučuje o prigovoru, ako se prigovor usvaja izmijenit će se ili ukinuti osporavano rješenje o dodjeljivanju oplemenjivačkog prava.

5. POSEBNI SLUČAJEVI ZA UKIDANJE I PROGLAŠAVANJE NIŠTAVNIM RJEŠENJA O DODJELJIVANJU OPLEMENJIVAČKOG PRAVA

Članak 32.

(1) Ministarstvo će proglasiti ništavnim rješenje o dodjeljivanju oplemenjivačkog prava kad se utvrdi:

1. da u vrijeme podnošenja zahtjeva iz članka 18. stavak 1. ovoga Zakona, ili ako je to važno, od dana prava prvenstva, sorta nije bila nova ili različita,
2. da u vrijeme navedeno u točki 1. ovoga stavka sorta nije bila ujednačena i postojana u slučaju kad je oplemenjivačko pravo stečeno na osnovi informacija i dokumenata priloženih od strane podnosioca zahtjeva,
3. da je oplemenjivačko pravo dodijeljeno osobi koja nije imala pravo na to, a osoba koja ima pravo na to nije podnijela tužbu sukladno članku 43. ovoga Zakona.

(2) Rješenje iz stavka 1. ovoga članka Agencija objavljuje u glasilu Agencije.

Članak 33.

Ako podnositelj prijedloga za proglašenje rješenja ništavim odustane od svojeg prijedloga, Agencija može nastaviti postupak po službenoj dužnosti.

Članak 33.a

(1) Ministarstvo će ukinuti rješenje o dodjeljivanju oplemenjivačkog prava ako je utvrđeno da:

1. sorta više nije ujednačena i postojana,
 2. nositelj oplemenjivačkog prava u roku od 30 dana:
 - ne dostavi Agenciji informacije, dokumente ili materijal kojim potvrđuje održavanje sorte,
 - ne predloži odgovarajuće ime u svrhu zamjene postojećeg imena, kad je Agencija predložila ukidanje imena nakon dodjeljivanja oplemenjivačkog prava.
- (2) Rješenje iz stavka 1. ovoga članka Agencija objavljuje u glasilu Agencije.

V. PRIJENOS I USTUPANJE KORIŠTENJA OPLEMENJIVAČKOG PRAVA

1. PRIJENOS OPLEMENJIVAČKOG PRAVA

Članak 34.

- (1) Nositelj stečenoga oplemenjivačkog prava može svoje pravo, potpuno ili djelomično, prenijeti ugovorom na drugoga.
- (2) Odredba stavka 1. ovoga članka odnosi se i na podnositelja zahtjeva.

Članak 35.

- (1) Ugovor o prijenosu prava iz članka 34. ovoga Zakona mora biti sastavljen u pisanom obliku.
- (2) Ugovor iz stavka 1. ovoga članka upisuje se u Upisnik prenesenog oplemenjivačkog prava.
- (3) Ugovor koji nije sastavljen u pisanom obliku nema pravni učinak prema trećim osobama.

2. USTUPANJE KORIŠTENJA OPLEMENJIVAČKOG PRAVA

Članak 36.

- (1) Za ustupanje korištenja oplemenjivačkog prava sklapa se ugovor o licenci u skladu s ovim Zakonom i drugim propisima.
- (2) Ugovor o licenci mora biti sastavljen u pisanom obliku.
- (3) Odredba stavka 1. ovoga članka odnosi se i na podnositelja zahtjeva.
- (4) Ako je zahtjev podnijelo više osoba ili ako je oplemenjivačko pravo steklo više osoba, za ugovor o licenci potrebna je suglasnost svih osoba.

Članak 37.

- (1) Ugovor o licenciји sadrži obvezno: trajanje licenciје, opseg licenciје te visinu naknade za ustupljeno korištenje oplemenjivačkog prava.
- (2) Ugovor iz stavka 1. ovoga članka upisuje se u Upisnik ustupljenog oplemenjivačkog prava.
- (3) Ugovor o licenciји koji nije upisan u Upisnik iz stavka 2. ovoga članka nema pravni učinak prema trećim osobama.

3. OBVEZNA LICENCIJA**Članak 38.**

- (1) Ako nositelj oplemenjivačkog prava, sam ili preko drugoga, ne koristi ili nedovoljno koristi to pravo, pravo može steći druga osoba, uz obvezu plaćanja naknade nositelju oplemenjivačkog prava.
- (2) Ministarstvo može na zahtjev zainteresirane osobe dodijeliti obveznu licenciју ako je korištenje oplemenjivačkog prava od javnog interesa.
- (3) Obveznu licenciју može steći samo osoba koja dokaže da raspolaže materijalom te stručnim, proizvodnim, tehničkim i financijskim uvjetima za korištenje oplemenjivačkog prava.
- (4) Obvezna licenciја stječe se na tri godine, a može se produljiti ako se utvrdi da postoje uvjeti za novo dodjeljivanje.

Članak 39.

Nositelj obvezne licenciје ima obvezu nositelju oplemenjivačkog prava plaćati naknadu koju sporazumno odrede obje stranke, a ako se ne postigne sporazum, visinu i način plaćanja pravedne naknade utvrđuje ministarstvo.

Članak 40.

- (1) O Zahtjevu za dodjeljivanje obvezne licenciје odlučuje Ministarstvo.
- (2) Zahtjev za dodjeljivanje obvezne licenciје ne može se podnijeti prije isteka pet godina od dodjeljivanja oplemenjivačkog prava.

Članak 40.a

- (1) Kada oplemenjivač ne može ostvariti ili iskoristiti svoje oplemenjivačko pravo bez da ne naruši prethodno pravo na patent za biotehnošku inovaciju on može podnijeti zahtjev za obveznu uzajamnu licenciју za ne-ekskluzivno korištenje biotehnoške inovacije zaštićene patentom, a obvezna uzajamna licenciја će se dati u onolikom dijelu koji je neophodan za iskorištavanje biljne sorte kako bi ista bila zaštićena oplemenjivačkim pravom, a koja je predmet plaćanja odgovarajuće naknade nositelju oplemenjivačkog prava.
- (2) Kada je u skladu sa stavkom 1. ovoga članka dodijeljena obvezna uzajamna licenciја oplemenjivaču kako bi mu se dodijelilo oplemenjivačko pravo, nositelju prava na patent za biotehnoški inovaciju dodijelit će se obvezna uzajamna licenciја nad zaštićenom sortom pod razumnim uvjetima.
- (3) Kada nositelj prava na patent za biotehnoški inovaciju ne može ostvariti ili iskoristiti svoje pravo na patent za biotehnoški inovaciju bez da ne naruši

prethodno oplemenjivačko pravo nad sortom on može podnijeti zahtjev za obveznu uzajamnu licenciju za ne-ekskluzivno korištenje sorte zaštićene tim oplemenjivačkim pravom, a koja je predmet plaćanja odgovarajuće naknade nositelju oplemenjivačkog prava.

(4) Kada je u skladu sa stavkom 3. ovoga članka dodijeljena uzajamna obvezna licencija nositelju prava na patent za biotehnološki inovaciju kako bi iskoristio svoje pravo, nositelju oplemenjivačkog prava nad sortom dodijelit će se obvezna uzajamna licencija nad zaštićenim patentom za biotehnološku inovaciju pod razumnim uvjetima.

(5) U skladu sa stavkom 1. i 3. ovoga članka oplemenjivač, odnosno nositelj prava na patent za biotehnološku inovaciju, mora za ostvarivanje svojih prava na obveznu uzajamnu licenciju podnijeti zahtjev ministarstvu.

(6) Podnositelj zahtjeva iz stavka 5. ovoga članka, a za ostvarivanje prava iz stavka 1. i 3. ovoga članka, mora pružiti dokaze da:

- a) je bezuspješno zahtijevao od nositelja oplemenjivačkog prava dobiti ugovornu licenciju, i
- b) inovacija čini značajan tehnički napredak od znatne ekonomske koristi u usporedbi s oplemenjivačkim pravima.

VI. SUDSKA ZAŠTITA

1. TUŽBA PROTIV POVREDE OPLEMENJIVAČKOG PRAVA

Članak 41.

(1) Osoba koja povrijedi pravo iz prijavljenog ili stečenoga oplemenjivačkog prava odgovara za štetu prema općim propisima o naknadi štete.

(2) Osoba čije je pravo povrijeđeno može, osim naknade štete, tražiti da se osobi koja je povrijedila njezino pravo zabrani daljnje obavljanje radnje kojom se čini povreda te da se presuda kojom se utvrđuje povreda objavi o trošku tuženika.

(3) Povreda oplemenjivačkog prava jest svako neovlašteno gospodarsko korištenje oplemenjivačkog prava.

Članak 42.

(1) Tužba zbog povrede oplemenjivačkog prava može se podnijeti u roku od tri godine od dana kad je oplemenjivačko pravo dodijeljeno i kada je nositelj oplemenjivačkog prava saznao za povredu prava i identitet prekršitelja.

(2) U slučaju izostanka saznanja iz stavka 1. ovoga članka nositelj oplemenjivačkog prava može podnijeti tužbu najkasnije do 30 godina od dana povrede prava.

(3) Postupanje po tužbi zbog povrede oplemenjivačkog prava hitno je, a tužba se podnosi nadležnom sudu.

2. TUŽBA ZA OSPORAVANJE STEČENOGA OPLEMENJIVAČKOG PRAVA

Članak 43.

Kad je oplemenjivačko pravo stekla osoba kojoj to pravo ne pripada, osoba koja polaže pravo može podnijeti tužbu nadležnom sudu da je sud proglasi nositeljem oplemenjivačkog prava.

Članak 44.

(1) U roku od tri mjeseca od dana dostave pravomoćne sudske odluke kojom je usvojen tužbeni zahtjev tužitelj ima pravo tražiti od Ministarstva upis u Upisnik oplemenjivačkog prava te da mu se izda odgovarajuća isprava.

(2) Ako osoba iz stavka 1. ovoga članka ne podnese zahtjev za upis, oplemenjivačko će se pravo brisati iz Upisnika oplemenjivačkog prava.

Članak 45.

Prava koja je treća osoba pribavila od ranijeg nositelja prava vrijede i za novog nositelja prava ako su bila upisana u odgovarajući Upisnik ili uredno prijavljena za upis prije zabilježbe sudskog spora.

3. TUŽBA OPLEMENJIVAČA ZA DODJELJIVANJEM OPLEMENJIVAČKOG PRAVA

Članak 46.

(1) Oplemenjivač može tužbom kod nadležnog suda tražiti da ga se navede u svim ispravama koje se odnose na dodjeljivanje oplemenjivačkog prava.

(2) Smrću oplemenjivača pravo na podnošenje tužbe prelazi na njegove nasljednike.

(3) Tužba iz stavka 1. ovoga članka može se podnijeti sve dok traje postupak dodjeljivanja oplemenjivačkog prava i sve dok traje to pravo.

VII. ZASTUPANJE

Članak 47.

(1) Pravne i fizičke osobe koje se bave zastupanjem u postupku dodjeljivanja oplemenjivačkog prava moraju biti upisane u Upisnik zastupnika.

(2) Način i postupak upisa, uvjete koje moraju ispunjavati pravne i fizičke osobe koje se bave zastupanjem propisuje ministar.

VIII. NADZOR NAD PROVEDBOM ZAKONA

Članak 48.

Upravni nadzor nad provedbom ovoga Zakona provodi Ministarstvo.

IX. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**Članak 49.**

Propise za provedbu ovoga Zakona donijet će ministar u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 50.

Iznimno od članka 8. stavka 1. ovoga Zakona, za sorte koje su priznate sukladno propisima koji su važili do stupanja na snagu ovoga Zakona, oplemenjivač sorte ili njegov pravni sljednik mogu u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona podnijeti zahtjev za stjecanje oplemenjivačkog prava.

Članak 51.

Do početka obavljanja djelatnosti od strane Centra iz članka 5. ovoga Zakona, a najdulje godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, njegovi poslovi obavljat će se u skladu s propisima koji su bili na snazi do stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 51.a

Popis biljnih vrsta, u skladu sa člankom 3. stavak 2. točka (i) i (ii) Uredbe o pristupanju Međunarodnoj konvenciji za zaštitu novih biljnih sorti (»Narodne novine« –Međunarodni ugovori, br. 1/01.), koje se mogu zaštititi dodjeljivanjem oplemenjivačkog prava donosi ministar.

Članak 52.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Narodnim novinama".

Odredbe akata o izmjenama i odluke Ustavnog suda

Prijelazne i završne odredbe akta objavljenog u »Narodnim novinama« broj 62/2000

Članak 16.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Prijelazne i završne odredbe akta objavljenog u »Narodnim novinama« broj 67/2008

Članak 44.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Prijelazne i završne odredbe akta objavljenog u »Narodnim novinama« broj 124/2011

Članak 3.

(1) Sorte iz članka 7. stavka 1. Zakona o zaštiti biljnih sorti (»Narodne novine«, br. 131/97., 62/00. i 67/08.) mogu biti predmet oplemenjivačkih prava od 1. rujna 2011.

(2) Iznimno od članka 8. stavka 1. Zakona o zaštiti biljnih sorti (»Narodne novine«, br. 131/97., 62/00. i 67/08.), za sve sorte biljnih vrsta osim: pšenice, ječma, zobi, kukuruza, običnog suncokreta, soje, uljane repice, šećerne repe, krumpira, lucerne, graška, krmnog kelja, kruške, topole i vrbe, oplemenjivač sorte ili njegov pravni sljednik može do 1. rujna 2013. podnijeti zahtjev za dodjeljivanje oplemenjivačkog prava.

Članak 4.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Prijelazne i završne odredbe akta objavljenog u »Narodnim novinama« broj 111/2018

Članak 5.

Ovaj Zakon objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 1. siječnja 2019.